

Richtlijnen auteurs 1001 Vrouwen in de 20ste eeuw

In het *Vrouwenlexicon* staan vrouwen die actief zijn geweest in Nederland of zijn overzeese gebiedsdelen, ongeacht hun geboorteplaats. Ook opgenomen worden vrouwen die Nederlandse zijn van geboorte, maar actief zijn geweest in het buitenland.

Voor opname moeten vrouwen aan een van de twee inhoudelijke criteria voldoen:

1. Zij heeft een opmerkelijke prestatie geleverd op een of meer terreinen van het maatschappelijk leven: politiek, kerkelijk, cultureel, wetenschappelijk, economisch, sportief
2. Zij heeft naam gemaakt bij tijdgenoten of in latere geschiedschrijving de aandacht op zich weten te vestigen.

Procedure

De tekst wordt door de redactie bekeken, geredigeerd en doorgaans daarna voorgelegd aan een externe expert. De redactie markeert cruciale aanpassingen, vragen of opmerkingen in het bestand. Vóór publicatie krijgt u de tekst in ieder geval nog een keer ter goedkeuring retour. Eventuele opmerkingen en correcties in deze tweede ronde kunt u **gemarkeerd** aangeven. De redactie werkt altijd vanuit het door haar geredigeerde bestand, vandaar het dringende verzoek: lever uw reacties, aanvullingen en wijzigingen goed zichtbaar aan, opdat zij niet verloren gaan.

Voor voorbeelden van lemmata, zie de website van het *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland*: <http://www.historici.nl/Onderzoek/Projecten/DVN>

Lemmata

De informatie wordt gevat in overzichtelijke, korte lemmata. De gemiddelde omvang ligt rond de 800 à 1000 woorden. De opbouw van de tekst is zoveel mogelijk chronologisch. Aan het slot van het lemma kan de auteur een alinea wijden aan de reputatie/betekenis van de beschreven vrouw. Elk lemma begint met een op gestandaardiseerd overzicht van genealogische gegevens (het ‘genealogisch blok’; zie pagina 2) en eindigt met een lijst van relevante naslagwerken, archivalia en literatuur en eventueel een overzicht van publicaties en prestaties van de beschrevene (het zogeheten NAPLI-blok; zie pagina 3). Het genealogisch blok en NAPLI-gedeelte tellen *niet* mee in het aantal afgesproken woorden. Ook bevat ieder lemma een illustratie.

Een lemma dient accuraat, informatief, helder en boeiend te zijn. Doel is dat het een zo compleet en evenwichtig mogelijk verslag geeft van de betreffende persoon, dat zowel gedetailleerde informatie over leven en werkzaamheden van de persoon zelf bevat als een levendig, algemeen beeld van haar betekenis geeft. Het is van cruciaal belang dat de gepresenteerde feiten correct zijn. Weliswaar zal de redactie het lemma grondig doorlopen, maar niet alle gegevens kunnen worden gecontroleerd.

Bij het schrijven van het lemma kunt u de volgende vuistregels hanteren:

1. Geef alleen informatie over anderen indien relevant voor hoofdpersoon
2. Hanteer een chronologische opbouw van het lemma
3. Zorg dat de naam van de hoofdpersoon valt in de eerste of tweede zin van elke alinea
4. Duid de hoofdpersoon alleen met de voornaam aan in passages over haar jeugd
5. Laat de hoofdpersoon aan het slot doodgaan en/of begraven worden
6. Wees terughoudend met citaten
7. Vermijd waardeoordelen (positief of negatief)

8. Sluit het lemma af met een alinea of tussenkopje over reputatie of betekenis
9. Behandel de hoofdpersoon als individu, niet als representant van iets
10. Vermijd passieve constructies

Opbouw

De openingsparagraaf: het genealogisch blok

Ieder lemma begint met een gestandaardiseerde paragraaf met de basisgegevens van de te beschrijven persoon. Het genealogisch blok bestaat in principe uit 4 zinnen. Voor alles geldt: voor zover bekend.

Zin 1:

[**ACHTERNAAM**], [**Voornamen**] evt: [, ook/vooral bekend als **Naamsvariant**] (geb./ged. [Plaats] [Datum] – gest./begr. [Plaats] [Datum]), [claim to fame].

Zin 2:

Dochter van [naam vader] ([geboortejaar]-[sterfjaar]), [beroep/aanduiding vader], en
[naam moeder] ([geboortejaar]-[sterfjaar]), [beroep/aanduiding moeder].

Zin 3:

Indien 1x gehuwd:

[Voor-en achternaam beschrevene] trouwde op/in [datum/jaar] in [plaats] met [**naam man**] (levensjaren man), [beroep/aanduiding man].

Indien ongehuwd:

[Voor-en achternaam] bleef ongehuwd. Indien meer dan 1x gehuwd:

[Voor-en achternaam beschrevene] trouwde (1) op [datum] in [plaats] met [**naam eerste echtgenoot**] ([geboortejaar]-[sterfjaar] eerste echtgenoot), [beroep/aanduiding eerste echtgenoot]; (2) op [datum] in [plaats] met [**naam tweede echtgenoot**] ([geboortejaar]-[sterfjaar]), [beroep/aanduiding tweede echtgenoot]; (3) op ... etc.

Zin 4:

Uit dit huwelijk werden ... dochters en ... zoons geboren.

Of:

Uit dit huwelijk werden ... kinderen geboren, van wie ... zoons en ... dochters de volwassen leeftijd bereikten/jong overleden.

Of:

Uit dit huwelijk werden ten minste ... zoons/dochters/kinderen geboren. Of:

Dit huwelijk bleef

kinderloos. Of:

Kinderen uit dit huwelijk zijn niet bekend. Of:

Uit huwelijk (1) werden ... zoons en ... dochters geboren, uit (2) ... etc.

Het tekstgedeelte

In de hoofdtekst kunnen de volgende aspecten ter sprake komen:

- jeugd en achtergrond
- familie
- werkzaamheden
- historisch belang
- connecties met ‘nevenpersonen’
- persoonlijk leven
- anderen over...
- reputatie

Tussenkopjes

Langere lemmata worden d.m.v. tussenkopjes opgedeeld in (niet te veel!) ‘episoden’.

Bijvoorbeeld: ‘Jeugdijaren’, ‘Het late werk’, ‘Gevangenisjaren’. Ter indicatie van het aantal tussenkopjes: drie à vier in een lemma van 1600 woorden.

Bronnen en literatuur (NAPLI-gedeelte)

Elk lemma wordt afgesloten met een lijst van gebruikte bronnen en andere relevante literatuur (max. vijftien titels bij lemmata tot duizend woorden, twintig titels bij langere lemmata).

- Naslagwerken waarin de beschreven persoon een lemma heeft (NNBW, Brabantse biografieën, enz.). Naslagwerken worden in alfabetische volgorde en afgekort opgesomd, gescheiden door ; en niet cursief. Voor de afkortingen, zie de afkortingenlijst op de site, in het menu links).
- Archivalia, collecties of niet-gepubliceerde documentatie betreffende de beschreven persoon. Hier worden de archiefplaatsen vermeld waar archieven of collecties dan wel documentatiebetreffende de beschreven persoon berusten, met indien bekend een nadere precisering van het materiaal. Gelieve inventarisnummers e.d. niet over te nemen uit secundaire literatuur; deze kan immers verouderd zijn. Wel kunt u, indien er een publicatie is waarin de desbetreffende archivalia worden opgesomd, volstaan met een verwijzing naar deze publicatie met vermelding van jaar van uitgave.
- Publicaties dan wel prestaties van de beschreven persoon. Indien er een bibliografie, oeuvrecatalogus, overzicht van gespeelde toneelrollen e.d. voorhanden is, wordt bij voorkeur daarnaar verwezen. In deze rubriek kan m.b.v. subrubrieken onderscheid worden gemaakt tussen diverse soorten van werken (denk aan bijv. een schrijfster die ook schilderde); ook kan m.b.v. subrubrieken worden aangegeven onder welke naam iemand publiceerde/signeerde. Bij lange opsommingen wordt geen volledigheid nagestreefd (max. 10 titels).
- Literatuur – de belangrijkste secundaire literatuur over de beschreven persoon of literatuur waarin (substantieel) aandacht aan haar wordt besteed, geordend op jaar van verschijnen (van oud naar meest recent). Als gebruik is gemaakt van bronnenuitgaven worden deze ook hieronder opgenomen, op jaar van verschijnen van de teksteditie. De kop verandert in dat geval in ‘Literatuur en bronnenuitgaven’.
- Illustratie – verantwoording van het afgebeelde portret of kunstwerk (naam van maker, jaartal, verblijf- of vindplaats).

Enkele opmerkingen over schrijfwijze:

Cursiveringen

Cursiveringen in de tekst worden zoveel mogelijk vermeden. Aan een vreemde taal ontleende begrippen worden tussen aanhalingstekens geplaatst en namen van bijvoorbeeld schepen en landhuizen worden met hoofdletters geschreven.

Citaten

-Citaten uit het werk van de beschreven persoon dan wel uit secundaire literatuur of andere bronnen dienen tot een minimum te worden beperkt en kort en ter zake of illustratief te zijn.

-Citaten in vreemde talen gaan vergezeld van een Nederlandse vertaling.

-Directe citaten staan tussen enkele aanhalingstekens ('...') en worden gevolgd door een korte bronverwijzing waarvan in het NAPLI-gedeelte de volledige titel is terug te vinden. De punt van de zin komt ná het afsluitende aanhalingsteken van de verwijzing. Wordt een citaat aangehaald van een auteur van wie slechts één werk is geraadpleegd, dan volstaat de vermelding van de naam van deze auteur.

Bijvoorbeeld:

- '....' (Gerhardt, *Buiten Schot* (1947) 5).

- '...' (Van Merken, *Louize d'Arlac*, 5).- '....' (gecit. bij H. Fontijn, 50).

- '...' (gecit. Mijnhardt, 50).

- '...' (Dossier Van Asch van Wijk, IISG).

- '....' (Letterkundig Museum, brief uit 1923).

Geografische namen

Deze moeten gegeven worden in de contemporaine vorm/versie, altijd gevolgd door de hedendaagse tussen haakjes. Bijv.: Danzig (Gdansk).